

Soubor témat pro ústní maturitní zkoušku z odborných předmětů

Obor vzdělávání: 64-41-L/51 Podnikání

Školní rok 2023/2024

Marketing a management

- Podstata marketingu a chování kupujících.** Definice marketingu. Historie marketingu (podnikatelské koncepce). Marketingový mix. Marketingové strategie. Kritika marketingu. Prostředí marketingu. Chování kupujících – typy nákupního chování. Proces rozhodování při nákupu. Vlivy působící na chování kupujících. Chování domácností a organizací.
- Výrobní politika podniku, BCG matice.** Produkt a jeho charakteristika. Značka, obal, služby. Příčiny propadu výrobků na trhu. Životní cyklus výrobku na trhu – křivka životnosti, charakteristika jednotlivých etap. Odchytky v životním cyklu produktu. BCG matice – charakteristika.
- Cenová politika, SWOT analýza.** Cena, význam ceny. Cíle podniku při stanovení ceny. Faktory ovlivňující cenu. Metody tvorby cen a jejich charakteristika. Strategie stanovení ceny. Cenové změny, slevy a srážky z cen, exportní ceny. SWOT analýza.
- Marketingová komunikace (propagace) a distribuční politika podniku.** Komunikační proces propagace. Charakteristika základních nástrojů komunikačního mixu. Distribuce – hlavní úkoly, distribuční kanály a strategie. Funkce prodejních cest, systémy distribuce. Velkoobchod a jeho funkce. Maloobchod a jeho funkce, typy maloobchodních jednotek. Maloobchodní mix a obchodnické triky.
- Historie a vývoj managementu, management a podnikání.** Definice managementu. Představitelé klasické školy managementu (Taylor, Gilbreth, Ford, Baťa, Fayol, Weber). Představitelé tzv. školy lidských vztahů (Mayo, Maslow, McGregor, Pareto). Manažerská sociální odpovědnost, etika, podniková kultura. Postavení manažera v organizaci, role a funkce manažera. Management a podnikání – faktory podnikání. Podnikatelské riziko – příčiny, rozdělení rizik, možnosti snižování rizika.
- Profil manažera a rozhodování.** Profil manažera, předpoklady pro výkon funkce. Manažerské dovednosti, vlastnosti manažera. Obecné zásady práce manažera. Pravidla chování vůči podřízeným. Styly řídicí práce. Nedostatky v komunikaci. Rozhodování – charakteristika. Aspekty rozhodování, rozhodovací situace. Rozhodování a princip volby. Základní typy rozhodovacích problémů. Metody používané na podporu rozhodování (příklady metod a jejich použití)
- Plánování a kontrola.** Plánování – stanovení cílů, SMART. Rozdělení plánů. Kontrola, podstata, účel, typy kontroly. Fáze kontrolního procesu, druhy a formy kontrolních procesů. Funkce kontrolních činností, kontrola dle úrovně řízení. Tendence vývoje kontroly, chyby – rozdělení. Kontrola, controlling, audit.
- Organizování, komunikace.** Komunikace, komunikační proces. Složky komunikace, nedostatky v komunikaci. Umění komunikace. Komunikace s médii (druhy médií), prostředky a formy individuálního a skupinového působení. Komunikační kanály. Řešení problémů a konfliktů –

druhy konfliktů, základní pravidla řešení konfliktů. Organizování – pojem, význam. Formální a neformální organizace. Pravomoc, delegování, řídicí rozpětí, centralizace a decentralizace. Hierarchie organizace (práce řídicí a výkonné), řídicí stupně. Organizační struktury.

9. **Základní podnikatelské strategie. Vedení lidí.** Motivace. Vývoj motivačních koncepcí. Řízení kolektivu – nejdůležitější činnosti. Motivování – přímé a nepřímé nástroje řízení. Nedostatečná motivace zaměstnanců. Řízení lidských zdrojů (personální management) - základní personální činnosti a jejich charakteristika.

Ekonomika

1. **Tržní ekonomika. Trh a jeho zákony.** Hospodářský proces. Trh a jeho zákony – rozdělení trhu, účastníci trhu. Nabídka – definice, typy nabídky, zákon a křivka nabídky, faktory ovlivňující nabídku. Poptávka – definice, typy poptávky, zákon a křivka poptávky, faktory ovlivňující poptávku. Interakce nabídky a poptávky. Monopol. Jednotný trh v rámci EU.
2. **Obchodní korporace a družstva. Evropská unie a mezinárodní organizace.** Definice podnikání a zákony, kterými se řídí. Rozdělení obchodních korporací (osobní, kapitálové). Charakteristika – založení, vklady, základní kapitál, ručení, řízení, orgány. Družstva. Postup integrace od konce 2. světové války. Vstup ČR do EU. Pilíře Maastrichtského chrámu.
3. **Živnostenské podnikání.** Definice živnosti, zákonná norma k provozování živnosti. Živnostenský rejstřík. Všeobecné a zvláštní podmínky k provozování živností. Rozdělení živností a jejich charakteristika. Co živnost není? Povinnosti živnostníka. Zánik živnosti. Povinný odvod daně FO. Eurozóna. Vliv kurzu eura na podnikání. Uplatnění živnostníků na trhu práce EU.
4. **Pracovně-právní vztahy.** Pracovně-právní předpisy/zákony. Získávání a výběr pracovníků. Podoba pracovně-právního vztahu. Pracovní smlouva a její náležitosti. Dohoda o provedení práce. Dohoda o pracovní činnosti. Změny a skončení pracovního poměru. Povinnosti a práva zaměstnanců. Povinnosti zaměstnavatelů. Pracovní doba, dovolená, přestávky v práci. Výhody občana ČR na pracovním trhu EU.
5. **Odměňování pracovníků.** Mzda, základní mzdové formy. Mzdové předpisy na úrovni státu, podniku. Složky mezd – pohyblivé a pevné složky mezd, náhrady mzdy. Splatnost a výplata mzdy. Srážky ze mzdy - daň z příjmu FO, sociální a zdravotní pojištění. Příklad výpočtu mzdy. Trh práce (nabídka, poptávka na trhu práce, nezaměstnanost – druhy, příčiny, aktuální stav).
6. **Oběžný majetek. Finanční toky.** Význam sledování finančních toků při hospodaření firmy. Finanční řízení ve firmě – faktory a rizika. Druhy aktivit/oblastí CF ve firmě. CF - kladné finanční toky včetně konkrétních příkladů. CF - záporné finanční toky. Způsoby výpočtu CF. Oběžný majetek – rozdělení, důležitost řízení zásob pro činnost podniku, vliv stavu zásob na finanční toky. Burzovní obchody z hlediska hodnoty cenného papíru.
7. **Daňová soustava. Majetek podniku.** Význam a principy daní v hospodářské politice. Funkce daní v daňové soustavě ČR. Rozdělení, druhy daní. Charakteristika daně z příjmu a DPH. Činnost finančního úřadu. Dopady daní na hospodaření státu, firem, obcí a domácností. Dlouhodobý majetek – rozdělení, funkce odpisů z hlediska podniku i státu, důležitost evidence dlouhodobého majetku. Vliv odpisů na výši daní.
8. **Bankovníctví, bankovní operace. Burzy.** Bankovní soustava ČR. ČNB – orgány. Hlavní úkoly ČNB. Nástroje ČNB. Obchodní banky. Pasivní a aktivní úvěrové operace. Bankovní služby. Historie burzy. Druhy burz. Burzy ČR. Významné světové burzy.

9. **Evropská unie. Hospodářská politika státu.** Národní hospodářství – pojem, rozdělení. Nástroje hospodářské politiky – právní systém, legislativa, monetární systém, státní rozpočet a fiskální politika, důchodová a cenová politika, zahraničně-obchodní politika. Cíle hospodářské politiky – HDP, stabilita cen a inflace, velikost a struktura nezaměstnanosti, bilance zahraničního obchodu. Předsednictví členských států EU.

Účetnictví

1. **Rozvaha.** Vysvětlete, co je to rozvaha, jakou má podobu a funkce. Definujte pojmy: rozvahový den, rozvahová položka, rozvahový stav. Uveďte jednotlivé druhy rozvahy. Objasněte, jak je rozvaha členěna. Vysvětlete pojem bilanční rovnice. Vyjmenujte typické příklady změny rozvahových položek (uveď příklady).
2. **Podvojný účetní zápis a rozvahové účty.** Charakterizujte základní znaky účetnictví. Uveďte, kdo ze zákona o účetnictví vede povinně účetnictví. Objasněte podstatu podvojného účetního zápisu. Vysvětlete pojmy: počáteční stav, obraty a zůstatky na účtech. Uveďte pravidla podvojného účtování. Účetní knihy používané v účetnictví. Jaké typy účtů vznikají rozpisem rozvahy? Uveďte základní změny na rozvahových účtech. Dolož příklady. Vysvětlete pojmy: účtová osnova, účtový rozvrh. Uveďte příklad.
3. **Daň z přidané hodnoty** – co je předmětem DPH. Uveďte aktuální sazby DPH. Kdo je plátcem DPH? Vysvětlete pojem daň na vstupu, daň na výstupu. Jakým způsobem DPH evidujeme? Vysvětlí pojem plátce a poplatník DPH.
4. **Výsledkové účty.** Charakterizujte výsledkové účty. Uveďte základní členění výsledkových účtů včetně účetních tříd. Vysvětlete pravidla účtování na výsledkových účtech. Uveď příklad. Vysvětlete pojmy výnosy a náklady. Objasněte Účet zisků a ztrát (z čeho a kdy se tvoří). Co můžeme z Účtu zisků a ztrát zjistit? Jak tento účet nazýváme?
5. **Účtování zásob.** Charakterizujte pojmy: materiál, rozpracovaný výrobek, polotovary, výrobek, zboží. K jakému druhu majetku patří zásoby? Které doklady souvisí s naskladněním materiálu? V jakých cenách naskladňujeme materiál, zboží? Jak ovlivňuje DPH cenu materiálu (nakupující je plátcem x není plátcem DPH)? Z kterých účtů zjistíme VH při prodeji výrobků? Z kterých účtů zjistíme VH při prodeji zboží?
6. **Daňová evidence. Deník příjmů a výdajů** - Uveďte, které daňové subjekty mohou vést daňovou evidenci. Kterými právními normami se řídí vedení daňové evidence? Co je hlavním cílem daňové evidence? Jaké údaje musí daňová evidence poskytnout? Objasněte systém záznamů v daňové evidenci (doklady, knihy, výkazy). Uveďte nejdůležitější knihu daňové evidence a vysvětlí, jaké údaje obsahuje. Objasněte pojem průběžné položky.
7. **Účtování na finančních účtech.** Charakterizujte účty Pokladna a Bankovní účty, uveďte účtové třídy, příklady účtování. Vysvětlete pojem skontro pokladny. Vysvětlete, jak probíhá inventarizace pokladní hotovosti a jak účtujeme inventarizační rozdíly. Co to jsou ceniny a jak účtujeme jejich nákup a spotřebu? Vysvětlete použití účtu Peníze na cestě.
8. **Účtování zúčtovacích vztahů.** Charakterizujte účtovou třídu 3 – Zúčtovací vztahy. Vysvětlete, k jakému účelu slouží účet Zaměstnanci. Objasněte pojmy: hrubá mzda, čistá mzda. Vysvětlete rozdíl účtování SP a ZP, které hradí zaměstnanec a SP, ZP, které hradí firma. Uveďte, které položky související s výpočtem mzdy jsou pro firmu nákladem. Jakým způsobem může být mzda zaměstnanci vyplacena?

9. **Účtování dlouhodobého majetku.** - Charakterizujte pojem dlouhodobý majetek. Uveďte členění dlouhodobého majetku. Objasněte způsob evidence dlouhodobého hmotného majetku. Které účty použijeme při pořízení dlouhodobého hmotného majetku? Vysvětlete pojem pořizovací cena (uveďte, z jakých položek se může skládat). Jakým způsobem vstupuje dlouhodobý hmotný majetek do nákladů firmy? Vysvětlete pojem oprávků a uveďte, kde je najdeme v rozvaze.

Součástí témat jsou praktické a účetní příklady.

Zpracováno: Předmětovou komisí pro ekonomické předměty.

Mgr. Karla Macurová, předseda PK

Schválil:

Ing. Eva Ličková
ZŘTV

Ing. Milada Chamillová
Ředitelka SŠIEŘ